

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 116/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Š. Š., T., zastúpeného advokátkou JUDr. T. S., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 12 C 138/2007 a jeho rozsudkom č. k. 12 C 138/2007-116 z 2. februára 2011 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní sp. zn. 5 Co 80/2011 a jeho rozsudkom č. k. 5 Co 80/2011-158 z 15. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Š. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. februára 2012 doručená sťažnosť Š. Š., T. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 138/2007 a jeho rozsudkom č. k. 12 C 138/2007-116 z 2. februára 2011 a postupom Krajského súdu

v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 8/2011 a jeho rozsudkom č. k. 5 Co 80/2011-158 z 15. novembra 2011.

Zo sťažnosti a predovšetkým z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na okresnom súde 16. marca 2007 žalobný návrh proti advokátovi JUDr. J. K., T. (ďalej len „odporca“), o zaplatenie 3 319,39 € s príslušenstvom. Konkretizovaná suma predstavovala zmluvnú paušálnu odmenu, ktorú sťažovateľ zaplatil odporcovi na základe s ním uzavretej zmluvy o poskytovaní právnych služieb č. 18/06 z 5. decembra 2005. Podľa predmetnej zmluvy sa odporca zaviazal zastupovať sťažovateľa v konaní okresného súdu sp. zn. 15 C 44/2006 a sťažovateľ sa okrem iného zaviazal zaplatiť odporcovi pri podpise uvedenej zmluvy *„paušálnu zmluvnú odmenu podľa § 5 písm. a/ v zmysle Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. vo výške 100.000,- Sk, ktorá platí do skončenia zastupovania, bez ohľadu na počet úkonov a pojednávaní“*. Sťažovateľ svoj záväzok 5. decembra 2005 splnil. Následne 22. januára 2007 sťažovateľ do záznamu u odporcu odvolal splnomocnenie udelené na zastupovanie, pretože nebol spokojný so zastupovaním. Na základe zrušenia zastupovania požadoval vrátenie zaplatenej paušálnej zmluvnej odmeny.

Okresný súd rozsudkom č. k. 12 C 138/2007-116 z 2. februára 2011 žalobný návrh sťažovateľa zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Po ustálení skutkového stavu veci okresný súd dospel k záveru, že paušálna zmluvná odmena *„bola dojednaná v súlade s § 5 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. Súd považoval zmluvu o poskytnutí právnych služieb za platnú. Dôvody jej absolútnej neplatnosti, ktoré uvádzal odporca, nespôsobujú jej neplatnosť. Ani vyhl. č. 655/2004 Z. z. a ani zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii neobsahuje žiadne ustanovenia o náhrade škody, zrušenia zastúpenia či zrušenia paušálnej odmeny pre prípad nekvalitného zastupovania. Keďže odporcovi podľa zmluvy o poskytnutí právnych služieb vznikol nárok na paušálnu zmluvnú odmenu vo výške 100.000,- Sk..., súd žalobný návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.“*

Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie. Argumentoval, že *„súd prvého stupňa nesprávne odporcovi priznal (celú) paušálnu odmenu. Paušálna odmena bola dohodnutá do právoplatného rozhodnutia súdom vo veci. Odvolaním plnomocenstva dňa 22.01.2007 advokátovi v prípade zastupovania v súlade so zákonom by vznikol nárok na pomernú časť dohodnutej paušálnej odmeny.“* Poukázal v tejto súvislosti na § 6

vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška o odmenách advokátov“), podľa ktorého ak advokát neposkytuje právne služby až do úplného vybavenia veci alebo súboru vecí alebo ak ich neposkytuje za celé dohodnuté obdobie, patrí mu pomerná časť dohodnutej paušálnej odmeny.

Krajský súd rozsudkom č. k. 5 Co 80/2011-158 z 15. novembra 2011 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Zdôraznil ustanovenie zmluvy o poskytovaní právnych služieb z 5. decembra 2005, podľa ktorého paušálna odmena bola dohodnutá za zastupovanie sťažovateľa v konkretizovanom konaní „do skončenia zastupovania, bez ohľadu na počet úkonov a pojednávaní. V danom prípade teda išlo paušálnu odmenu za poskytovanie právnych služieb v určitom časovom období a to od uzatvorenia Zmluvy o poskytovaní právnych služieb až do skončenia zastupovania. Navrhovateľ odvolal udelené plnomocenstvo na zastupovanie pre navrhovateľa dňa 22.01.2007, odporca odvolanie plnomocenstva akceptoval, čím zmluvné zastúpenie zaniklo. Uvedeným dňom zastupovanie navrhovateľa odporcom v konaní sp. zn. 15C/44/2006 skončilo, pričom medzi účastníkmi bol spísaný aj Záznam o zrušení zastupovania. Povinnosť zaplatiť odmenu advokátovi za poskytovanie právnej pomoci vyplýva zo zmluvy o poskytnutí právnej pomoci a pokiaľ sa účastníci takejto zmluvy dohodli na odmene, je povinnosťou klienta, túto odmenu advokátovi zaplatiť, bez ohľadu na výsledok konania, prípadne postup advokáta v konaní. Nakoľko odporca poskytoval navrhovateľovi právne služby za celé dohodnuté obdobie, patrila mu paušálna odmena vo výške 3.319,39 Eur tak, ako bola dohodnutá účastníkmi konania v Zmluve o poskytnutí právnych služieb.“

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ rekapituluje priebeh viacerých súdnych konaní súvisiacich s jeho zastupovaním odporcom (konanie okresného súdu vo veci sp. zn. 15 C 44/2006, v ktorom ho odporca zastupoval, konanie okresného súdu sp. zn. 14 C 252/2008, „v ktorom sa domáham odškodnenia – vrátenia zaplatených trov konania Obci D. od JUDr. J. K.“, konanie okresného súdu sp. zn. 12 C 92/2009 o náhradu škody spôsobenej odporcom v súvislosti s výkonom právneho zastupovania).

K postupu a rozhodnutiu okresného súdu vo veci sp. zn. 12 C 138/2007 a k postupu a rozhodnutiu krajského súdu vo veci sp. zn. 5 Co 80/2011 sťažovateľ citujúc § 6 vyhlášky

o odmenách advokátov i § 732 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) uvádza, že „všeobecné súdy nesprávne dospeli k názoru vyhovujúcemu advokátovi, že zmluva bola uzavretá na čas určitý, t. j. do odvolania plnomocenstva, pričom o tom, že k odvolaniu plnomocenstva a tým aj zániku zmluvy dňa 22.1.2007 dôjde, nemohla ani jedna zo zmluvných strán vedieť. V zmluve nebolo dojednané čo sa stane ak dôjde k predčasnému skončeniu zastupovania. Navyiac vyplatenie odmeny škodcovi považujem za nemorálne v zákonoch právneho štátu nenachádzajúce oporu a preto som cestou súdu požadoval advokáta zaviazať povinnosťou zaplatenú paušálnu odmenu vrátiť, pričom som poukázal aj na nedôvodnosť ponechania advokátovi celej paušálnej odmeny.“.

Sťažovateľovo právo na spravodlivé súdne konanie bolo podľa jeho názoru „porušené tým, že sudca neinterpretoval a neaplikoval zákony tak ako to zákony ukladali, v odôvodnení rozhodnutia neprihliadal na všetko to, čo v konaní vyšlo najavo a použil len to, čo advokátovi vyhovovalo, čím nekonal a nerozhodol nestranne“. Preto navrhuje, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Okresný súd Trenčín postupom a rozsudkom zo dňa 2. februára 2011 sp. zn. 12C/138/2007-116 a Krajský súd v Trenčíne postupom a rozsudkom zo dňa 15. novembra 2011 sp. zn. 5Co/80/2011-158 poručili právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv.

3. Rozsudok Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 2. februára 2011 sp. zn. 12C/138/2007-116 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. novembra 2011 sp. zn. 5Co/80/2011-158 Ústavný súd zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie Okresnému súdu v Trenčíne.

4. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur (slovom: desaťtisíc eur), ktoré sú súdy rovnakým dielom, t. j. po 5 000 eur (slovom: päťtisíc eur) povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Okresný súd Trenčín a Krajský súd Trenčín sú povinné sťažovateľovi vrátiť zaplatené súdne poplatky.

6. Okresný súd Trenčín a Krajský súd Trenčín, každý rovným dielom sú povinné uhradiť trovy konania spojená s touto sťažnosťou v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi platenie a náhradu trov konania.

7. Rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 14C/252/2008-29 zo dňa 20.4.2009 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne 4Co/157/2009-47 zo dňa 28. júla 2009 boli porušené ľudské práva. Rozhodnutím vo veci 15C/44/2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25.1.2012 nedošlo k spravodlivému zadosťučineniu. Ústavný súd povoľuje obnovu konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania. Pre rozsah prieskumnej právomoci ústavného súdu je tak rozhodujúca formulácia petitu sťažnosti, ktorý obsahuje návrh sťažovateľa na rozhodnutie o jeho sťažnosti. Začatie konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je totiž ovládané výlučne dispozičnou zásadou.

V bode 7 petitu svojej sťažnosti sťažovateľ navrhol ústavnému súdu vysloviť, že „*Rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 14C/252/2008-29 zo dňa 20.4.2009 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne 4Co/157/2009-47 zo dňa 28. júla 2009 boli porušené ľudské práva. Rozhodnutím vo veci 15C/44/2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25.1.2012 nedošlo k spravodlivému zadosťučineniu. Ústavný súd povoľuje obnovu konania.*“.

1.1 Predmetom konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 14 C 252/2008 a naň procesne nadväzujúceho druhostupňového konania krajského súdu vedeného pod sp. zn. 4 Co 157/2009 bol zo strany sťažovateľa proti odporcovi uplatnený nárok na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť tým, že v dôsledku nesprávneho označenia žalovanej strany v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 15 C 44/2006 odporcom ako právnym zástupcom bol sťažovateľ uznesením okresného súdu č. k. 15 C 44/2006-216 z 3. mája 2007 zaviazaný zaplatiť Obci D. (žalovaný v 1. rade v konaní sp. zn. 15 C 44/2006) náhradu trov konania v sume 28 640,60 Sk. Rozsudkom okresného súdu č. k. 14 C 252/2008-29 z 20. apríla 2009 bola žaloba sťažovateľa zamietnutá, čo rozsudkom č. k. 4 Co 157/2009-47 z 28. júla 2009 potvrdil aj krajský súd.

Sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu vysloviť, že v popísanom konaní „*boli porušené ľudské práva*“. Formulovaný petit je nedostatočný, pretože podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť musí okrem iného obsahovať označenie, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili. V takom prípade ústavný súd štandardne vyzve sťažovateľa na doplnenie jeho sťažnostného petitu,

v posudzovanom prípade však rešpektujúc hľadiská procesnej ekonómie k výzve adresovanej sťažovateľovi nepristúpil, lebo ani prípadné doplnenie sťažnosti v naznačenom smere by nebolo spôsobilé viesť k jej prijatiu na ďalšie konanie, keďže by musela byť vyhodnotená ako podaná zjavne oneskorene (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Okrem toho, sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti aj napriek popisu priebehu viacerých konaní celkom jednoznačne uviedol, že „*súdne konanie, ktoré sťažnosťou napádam*“, je konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 12 C 138/2007. Poukaz na konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 14 C 252/2008 a konanie krajského súdu vedené pod sp. zn. 4 Co 157/2009 tak ústavný súd vyhodnotil len ako súčasť sťažovateľovej argumentácie, a nie ako súčasť pre ústavný súd záväzného petitu sťažnosti.

1.2 K rovnakému záveru dospel ústavný súd, aj pokiaľ ide o konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 15 C 44/2006. Ide o konanie, v ktorom ako žalobca vystupuje sťažovateľ a ako žalovaný Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Predmetom konania bola náhrada škody v sume 585 213,34 € s príslušenstvom spôsobená nečinnosťou stavebného úradu vo veci vydania dodatočného stavebného povolenia. Práve v tomto konaní zastupoval sťažovateľa odporca (podľa sťažovateľa neodborným spôsobom zakladajúcim jeho nárok na náhradu škody voči odporcovi) v čase od 5. decembra 2005 do 22. januára 2007. Okresný súd rozsudkom č. k. 15 C 44/2006-415 z 8. februára 2011 žalobu sťažovateľa zamietol a sčasti konanie zastavil, pričom zamietavý výrok bol potvrdený rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 136/2011-437 z 19. januára 2012.

Sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu vysloviť, že v predmetnom konaní „*nedošlo k spravodlivému zadosťučineniu*“ a že „*ústavný súd povoľuje obnovu konania*“.

Účelom konania ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je hodnotiť postupy a rozhodnutia orgánov verejnej moci z toho hľadiska, či v nich došlo k spravodlivému zadosťučineniu. Účelom konania o tzv. ústavných sťažnostiach je poskytovanie ochrany právam a slobodám uvedeným v čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto v konaní o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb má výlučne právomoc konštatovať porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a prípadne využiť svoju

právomoc podľa § 56 zákona o ústavnom súde, ktorej cieľom je zabezpečiť účinnosť ústavno-súdnej ochrany jednotlivca.

Ústavný súd takisto nedisponuje právomocou povoliť obnovu právoplatne ukončeného súdneho konania. Takáto právomoc je vyhradená všeobecným súdom podľa § 232 v spojení s § 234 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. I v tejto časti tak ústavný súd požiadavku sťažovateľa považoval len za súčasť jeho sťažnostnej argumentácie.

2. K časti sťažnosti napádajúcej postup okresného súdu v konaní sp. zn. 12 C 138/2007 a jeho rozsudok č. k. 12 C 138/2007-116 z 2. februára 2011 ústavný súd poukazuje na citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý podmieňuje právomoc ústavného súdu na konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb zistením, že ochranu tam uvedeným právam a slobodám neposkytuje iný súd. V opačnom prípade ústavný súd nemá dostatok právomoci na poskytnutie takejto ochrany a predbežne prerokúvanú sťažnosť musí odmietnuť (ide o tzv. princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu). Vzhľadom na to, že napadnutý postup a rozsudok okresného súdu bol postupom a rozhodnutím súdu prvého stupňa, mal sťažovateľ možnosť podať proti nemu riadny opravný prostriedok – odvolanie, na základe ktorého ochranu základným právam, ktorých porušenie v prvostupňovom konaní sťažovateľ tvrdil, bol oprávnený poskytnúť krajský súd ako súd odvolací. Sťažovateľ právo podať odvolanie aj využil. To vylučuje právomoc ústavného súdu konať o predloženej sťažnosti v uvedenej časti, preto v tomto rozsahu ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

3. K časti sťažnosti, ktorou namietal sťažovateľ porušenie práva na spravodlivé súdne konanie postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 5 Co 80/2011 a jeho rozsudkom č. k. 5 Co 80/2011-158 z 15. decembra 2011, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu

porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom odmietnutia návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Sťažovateľova námietka voči napadnutému postupu a rozhodnutiu krajského súdu sa v podstate zakladá na tvrdení nesprávneho právneho posúdenia sporného ustanovenia zmluvy o poskytnutí právnych služieb č. 18/06 uzavretej medzi sťažovateľom a odporcom. Podľa sťažovateľa toto zmluvné ustanovenie všeobecné súdy konajúce v jeho veci nesprávne posúdili, keď konštatovali, že predmetná zmluva bola uzavretá na určitú dobu. Odporcovi tak podľa sťažovateľa patrí iba pomerná časť dohodnutej paušálnej odmeny.

Ústavný súd stabilne judikuje, že skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Na prvý pohľad je zreteľné, že právne závery krajského súdu nie sú ani zjavne neodôvodnené a ani arbitrárne. Nemôžu tak mať za následok porušenie sťažovateľovho práva na spravodlivé súdne konanie. Na účel zdôvodnenia tohto záveru ústavného súdu by postačovalo odcitovať a následne poukázať na úvahy krajského súdu, ktoré ho viedli k rozhodnutiu potvrdzujúcemu rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 138/2007-116 z 2. februára 2011.

Predsa však ústavný súd na zvýraznenie nielen ústavnej konformity a zákonnosti, ale aj vecnej správnosti napadnutého rozsudku krajského súdu považuje za potrebné dodať, že zmluva o poskytnutí právnych služieb, ktorú 5. decembra 2005 sťažovateľ uzavrel s odporcom, je dvojstranným právnym úkonom, v ktorom dochádza vo formalizovanom inter partes právne záväznom vyjadrení k stretu a následnej zhode prejavov vôle oboch zmluvných strán. Podpisom zmluvy sa táto stáva záväznou pre obe zmluvné strany. Záväznými sú takto všetky jej ustanovenia. Z čl. II druhého odseku spornej zmluvy vyplýva, že *„klient zaplatí dnešného dňa paušálnu zmluvnú odmenu podľa § 5 písm. a/ v zmysle Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. vo výške 100.000,- Sk, ktorá platí do skončenia zastupovania, bez ohľadu na počet úkonov a pojednávaní“*.

Z citovanej formulácie nad všetky pochybnosti vyplýva, že odmenu sa sťažovateľ ako klient zaviazal odporcovi ako právnemu zástupcovi zaplatiť paušálne za všetky úkony právnej služby, ktoré v jeho mene a na jeho účet odporca vykoná do skončenia zastupovania, nie do právoplatného skončenia veci, v ktorej ho odporca na základe predmetnej zmluvy zastupoval. Zmluvné strany pritom nekonkretizovali, o aký spôsob skončenia zastupovania by malo ísť.

Podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

Pri skúmaní formulácie čl. II spornej zmluvy by tak bolo od krajského súdu odôvodnené a spravodlivé očakávať skúmanie vôle sťažovateľa len v tom prípade, ak by slová a slovné spojenia použité v predmetnej zmluve pripúšťali viacero možných výkladov. Slovné spojenie *„do skončenia zastupovania“* však jednoznačne umožňuje identifikovať vôľu sťažovateľa zaplatiť určenú sumu ako odmenu za zastupovanie až do účinného vykonania akéhokoľvek právom aprobovaného úkonu vyvolávajúceho ukončenie zastupovania (pričom odvolanie splnomocnenia je jedným zo spôsobov skončenia zastupovania), a na strane druhej vôľu odporcu ako právneho zástupcu uspokojiť sa s odmenou v určenej sume bez ohľadu na to, ako dlho bude zastupovanie v konaní okresného súde vedenom pod sp. zn. 15 C 44/2006 trvať.

V popísaných súvislostiach nemožno prisvedčiť argumentu sťažovateľa, že v čase uzatvárania zmluvy nemohla ani jedna zo zmluvných strán vedieť, že 22. januára 2007 dôjde k odvolaniu splnomocnenia, a tým aj ku skončeniu zastupovania. Sporné zmluvné ustanovenie totiž (vzhľadom na sumu tam dojednanej paušálnej odmeny) predstavovalo isté riziko nielen pre sťažovateľa, ale aj pre odporcu, a to pre prípad, že by s ohľadom na dĺžku konania sp. zn. 15 C 44/2006 bolo potrebné zo strany odporcu vykonať úkony právneho zastúpenia v počte, ktorý by mu pri inom druhu dohodnutej odmeny (§ 2 ods. 2 vyhlášky o odmenách advokátov) priniesol omnoho väčší zisk.

Interpretácia sporného zmluvného ustanovenia krajským súdom tak podľa názoru ústavného súdu rešpektuje požiadavku spravodlivej rovnováhy v usporiadaní vzájomných právnych pomerov oboch zmluvných strán. Platí to aj s ohľadom na skutočnosť, že ak sa sťažovateľ cíti poškodený nedostatočne odborným zastupovaním zo strany odporcu, môže sa od neho domáhať náhrady škody podľa § 26 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (z príloh sťažnosti napokon aj vyplýva, že sťažovateľ inicioval konanie pred okresným súdom vedené pod sp. zn. 12 C 92/2009 o náhradu škody spôsobenej odporcom v súvislosti s výkonom právneho zastupovania).

Ústavný súd tak pri predbežnom prejednaní predloženej sťažnosti v časti napádajúcej postup a rozsudok krajského súdu v konaní sp. zn. 5 Co 80/2011 nezistil žiadne signály, ktoré by po prijatí sťažnosti v tejto časti mohli viesť k záveru o porušení sťažovateľovho práva na spravodlivé súdne konanie. Preto v predmetnej časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

4. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími požiadavkami formulovanými sťažovateľom v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2012